

OBŁĘDNOŚĆ (22) *sb f*

obłądność (21), **obłądność** (1) *Calep.*

Oba o jasne.

sg *N* obłądność (1). ◇ *G* obłądności (1). ◇ *D* obłądności (1). ◇ *L* obłądności (2). ◇ *pl G* obłądności (2). ◇ *D* obłądnościám (1). ◇ *A* obłądności (3). ◇ *I* obłądnościami (2). ◇ *L* obłądnościami (7).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

1. To, co ludzi, mami, wprowadza w błąd (11) : Rącz mie tego náuczyc/ co iest słuźna drogá. Iáko fie mam záchowác w swoiey powinności/ Aby mie świat nie wiodł w márne obłądności. *RejWiz* 186.

Wyrażenie: »obłądności świata (tego)« [*szyk 7:1*] (8): Zimnego zálię ták masz rozumieć/ kthory iuż ni o czym áni wie/ áni dba/ iedno fie ták puścił bez wioślá ná morze zá nędznym światem tym/ á zá obłądnościami iego. *RejAp* 43; *RejPos* 127v; *RejZwierc* B3, 29v [2 r.], 165, 198, 269.

Szereg: »obłądności i obłądności« (1): [*Stateczni ludzie*] bárzo rádzi fie schodzili/ nadobnie fie ieden z drugim o dziwnych obłądnościach y obłądnościach światá tego y námowili y nálmiali *RejZwierc* 165.

a. Niebezpieczeństwa, złe przypadki, przeciwności losu (2) :

Szeregi: »omyłki a obłądności« (1): Coż rozumieź gdy ten ftan zálię ku ftárości/ Przydzye w takich omyłkach/ á w tey obłądności. *RejWiz* 92v.

»przeciwności i obłądności« (1): rącz nam miłościwie wżyczyć zdrowia y pokoiu: áby Kościół twoy zbywłszy wżelkiew przeciwności y obłądności/ w bezpieczney swobodzie służył máiełtatowi twemu światemu. *LatHar* 87.

2. Zły, niewłaściwy postępek; grzech, upadek (11) : abowiem kto inłfy nas łtey obłądności wybawic moze gdyź fnadz nad wielkość włołow náłfych rośferzyli fie złołci náłfe *RejPs* 61v; *RejKup* p8v.

obłądność czyja [*w tym: pron poss* (5), *ai* (3)] (8): *RejKup* o2, cc6v; *RejWiz* 116; A Ták moy miły światku iuż sfolguywá łobie/ A co komu przyłtoi to myłwá o łobie/ Bo ty trudno masz przełtác tych swych obłądności. A mnie iuż máło po nich gdyd przyłzedł k ftárości. *RejZwierc* [272], 179. *Cf Wyrażenie.*

Wyrażenie: »ludzka obłądność« (3): *RejJóz* O7; Chrifus Rośgniewawfy fię chce świat ładzycz wgniewie swoim dla Ludzkych obłądnołczy. *RejKup* b4v; *RejWiz* 170.

Szereg: »strach a obłądności« (1): A to ia tu twemu rozumowi poruczám/ co łobie obrác masz/ iefli fie thák tułác s tymi tułáiacemi w łrogim łtráchu á w obłądnościach twoich/ czyli być w takim wielmożności [...] ták iákeś fie iuż o tym dołfyc náłłuchał. *RejZwierc* 179.

a. Intryga, podstęp, oszustwo (1) : Sutela – Chytrółcz, włołka łztuczka, obłądnołcz. *Calep* 1038b.

Synonimy: **1.** błąd, fałsz, myłka, nieprawda, omyłka; **2.** błąd, błądzenie, błądliwość, grzech, uchybienie, upadek, występek; **a.** chytróść, sztuczka.

Cf **OBŁĄD, OBŁĘDLIWOŚĆ**